

Въ по-къснитѣ сръдновековни врѣмена, Месемврия е имала еднаква участъ съ Анхиалъ. Въ първата половина на 13-й вѣкъ била българска, а въ втората византийска; въ първата половина на 14-й вѣкъ пакъ била българска, съ исключение на малки промежутъци, а отъ 1366 до 1453 г. пакъ византийска. Последнята война между българетѣ и гръцитѣ е била изсколо нейнитѣ стѣни. Прѣзъ 1364 год. Иванъ V Палеслогъ слѣдъ прѣвзиманieto на Анхиалъ, обсадилъ Месемврия, и поставилъ при входа за крѣпостъта обсадителна кула; но месемврияне отстояли и храбро се бранили, догдѣто Ив. Александъръ пристигналъ съ българската войска и турски наемници и принудилъ неприятеля да си отиде. Своята кула гръцитѣ сами разсипали.

Прѣзъ 1366 г. Графъ Амедей Савойски прѣвзелъ Месемврия за гръцитѣ не безъ голѣмо кръвопролитие. При последнитѣ Палеологовци, Месемврия съ околностъта си станала едно отъ най-важнитѣ мѣста за загинаващото гръцко царство. Последний царъ Константинъ прѣзъ младитѣ си години, слѣдъ смъртъта на баща си Мануила и прѣзъ господаруването на брата си Иоана VI е билъ за нѣколко врѣме отдѣленъ владѣтель на Месемврия. Анхиалъ и тамошната околностъ. Наскоро слѣдъ това, Месемврия станала театръ на боя между самитѣ палеологовци (1441—1442). Най-малкий братъ на Ивана и Константина, легкомислений деспотъ Димитръ, устроилъ тамъ самостоятелно господарство и съ приморскитѣ гръци и наемнитѣ турци захваналъ бой за византийския прѣстолъ. Побужданието за това било до нѣкъдѣ отъ романтиченъ характеръ. Той искалъ да се ожени за Теодора Асановна, дъщеря на велможа Павла Асана, потомецъ на една вѣтѣва отъ българскитѣ Асѣновци; ала останалитѣ Палеологовци му забранявали. Щомъ Асанина съ баща си заминала отъ Цариградъ за Месемврия, Димитръ стѣптувалъ слѣдъ нея и захваналъ да напада града. Свѣдения за тѣзи случки е оставилъ единъ отъ последнитѣ византийски лѣтописци, дипломатътъ Францесъ, който прѣзъ Януарий 1442 година, като пратеникъ Константиновъ въ Месемврия, се старалъ да се достигне примирение, но несполучилъ. Прѣзъ последнята година на византийското царство, съ единъ императорски хрисовулъ, Месемврия била поклонена на Янка Ху-